

4519-1165
80

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moóca, 309

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Redaguoja
A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas:
S. PAULO R. da Moóca, 309

8-ti metai || Brazilija — São Paulo, 1937 m. Rugpjūčio—Agosto 28 diena || Nr. 35 (377)

Nacionalistai užėmė Santander miesta šiaurėje

Ir amerikiečiai ieško Sov. lakūnų
Apie Sovietų lakūnus Levanevskį ir penkis jo draugus, kurie per šiaurės polių lėkė į S. Ameriką, žinių jau jokių nėra. Jų ieško ne tik sovietų lakūnai ir jūrininkai, bet ir amerikiečiai. Garsūs amerikietis lakūnas Mattern su savo lėktuvu pasiryžęs surasti dingusius sovietų lakūnus, bet iki šiolei jokių žinių apie juos nėra.

Italijos laivai skandina ispanų laivus

Ispanijos vyriausybiniškai apkalta Italiją Tautų Sąjungoje dėl nusikandimo penkių ispanų laivų Viduržemio jūroje

Reikalauja uždaryti integralistų partiją

Rio de Janeiro parlamento atstovas Café Filho aną dieną padarė platų pranešimą apie integralistų partiją ir smarkiai ją kritikavo. Atstovas reikalauja, kad vyriausybė paskelbtų integralistų partiją nelegalę, nes ji esanti antvalstybinė ir griaujant Brazilijos valstybės santvarkos pagrindus.

Naujas Vokietijos atstovas Ispanijoje

Hitlerio atstovas prie Franco "vyriausybės" buvo paskirtas gen. Faupel. Bet tas atstovas šiomis dienomis atsistatydino ir jo vieton paskirtas naujas, Von Stohrer. Šitas atstovų pakeitimas visai komentuojamas Europos spaudoje.

Lietuvos Banko aukso fondas

Kaunas VII. I. Elta. Lietuvos Banko aukso fondas liepos 1 d. siekė 76,65 mil. litų; užsienio valiutų — 2,50 mil. litų; banknotų apyvarta — 108,43 mil. litų. Bankotų padengimas auksu sudarė 70,7%, o auksu ir užsienio valiuta — 73,0%.

Kareivių diena

Rugpjūčio 25 dieną buvo Brazilijos kareivių diena, kariuomenė darė savo paradus didesniuose miestuose.

Didelė audra

Rugpjūčio 23 d. nakties metų buvo smarki audra, kuri stautė São Paulo ir Rio de Janeiro miestuose. Nuostolių taip pat padaryta ne mažai.

Dėl Campos skerdynių kalti Integralistai

Rio Grande do Sul respublikonų laikraštis "A Federação" rašo, kad dėl įvykusių Campos mieste skerdynių, kur žuvo kieliolika žmonių, esą kalti integralistai.

—Šiomis dienomis laukiamas Rio de Janeiro mieste Argentinos respublikos vice-prezidentas Julio Rocca.

Argentina ištrėmė komunistus

Iš Argentinos ištrėmti penki ispanai komunistai, kurie varė komunistinę propagandą Argentinoje. Visi tremiamieji laivu "Arlanza" bus nuvežti į Franciją.

Susaudytas ministeris

Šiomis dienomis frankistai susaudė buvusį Baskų vyriausybės pramonės ministerį Manuelį Castro. Sykiu susaudyti buvo ir du karininkai paimiti nelaisvėn.

Japonų-kinų karas tesis ilgai Nacių veikimas Brazilijoje

Sukilėliai baigia uzkariauti visa siaure

Ispanijos respublikos gynėjams suduotas dar vienas didelis smūgis Ispanijos šiaurėje. Italų kariuomenė užėmė Bilbao, tęsė savo žygį į Santander, kurio apylinkėse ėjo ilgi ir atkaklūs mūšiai. Vyriausybinių jėgų buvo per silpnos, ginklų jie taip pat tame fronte ne daug turėjo, o pagelbą suteikti Santanderio gynėjams Valencijos vyriausybė negalėjo nes toji provincija yra atskirta nuo Ispanijos dalies. Tūkstančiai italų gerai ginkluotos kariuomenės, vokiečių armijos ir lėktuvai be perstojo 60 valandų puolė Santander ir įžengė į jo priemiestius. Vyriausybiniškai aplėdo miestą ir pasitraukė į Asturijos provinciją. Valencijos vyriausybė,

oficialiai paskelbdama Santander užėmimą, pranešė, kad pietinėje Ispanijos dalyje vyriausybiniškai darė smarkų ataką ir mėgino perkirsti susisiekimą tarp Teruel ir Saragosa. Šiame fronte vyriausybiniškai užėmė Cerro del Rodol, Cota, El Escuela, El Rey ir pasiekė Sierra de Palamera.

Praradimas Bilbao ir Santander vyriausybiniškai yra didžiausi smūgiai, kokie tik buvo šiame kare. Nacionalistai planuoja dabar daryti smarkius atakus į Madridą ir Teruel provincijoje perkirsti susisiekimą tarp Valencijos ir Katalunijos. Šiauriniame fronte vyriausybinių rankose liko tik viena Asturijos provincija, kuri ilgi randasi kritiškoje padėty.

Japonai pasovė Anglijos ambasadorių

Į Italų karą su Ispanija kreipiamas mažesnis dėmesys, negu į Kinijos karą. Šimtataukstantinė kariuomenė veda didelius mūšius Kinijoje. Telegramų pranešimai sako, kad kiniečiai turi pastatę 700.000 armiją, kuri yra sudavusi kelis didelius smūgius japonams. Kinijoje yra apie 200.000 japonų kariuomenės ir sulygtinti su kinais, nedaug, bet daug geriau ginkluota. Japonijos vyriausybė paruošė dar 100.000 žmonių pasiųsti Kinijon. Karas eina baisus ir jis gali užtrukti kelis metus, jei, žinoma, neišsikės kitos valstybės. Ir tas ilgas karas nuvargins ne tik Kinijos kraštą, bet suklupdys ir Japonijos militarizma. Išsikėsimas į Kinijos karą galimas tik Sovietų Rusijos, nes, telegramos pranešimais, japonai braujasi ir į Mongoliją ir koncentruoja kariuomenę Sovietų

strateginiuose vietose. Galimas daktas, kad Sovietams gali tekti kariauti su japonais. Anglija, Amerika ir Francija yra tik šio karo žiurovės. Liepsnoti karui plačiau yr daug daugiau priešais, negu buvo 1914 m., bet kitos valstybės labai vengia bile kokių konfliktų, jei tiesioginiai jų interesų neliečia. Taip pav. rugpjūčio 25 d. japonų lėktuvai užpuolė važiuojantį Anglijos ambasadorių Hughes Knatheball ir iš kulkosvaizdžių apšaudė jo automobilį, kuris vyko iš Napkino į Sanchajų. Ambasadorius sunkiai sužeistas. Jei būtų įvykę prieš 1914 m., tai karas jau būtų paskelbtas Anglijos. Kinijos kare kas diena paklojama tūkstančiai žmonių. Vadinas, karą jau turime ir kitokio karo laukti nereikia.

Brazilijoje veikia vokiečių snipai

Brazilų spauda plačiai rašo apie Vokietijos nacių veikimą Brazilijoje ir pabrėžia nacizmo pavojų. Ne gana to, Brazilijoje veikia specialūs iš Vokietijos prisiusti snipai ir slaptoji jų policija, Gestapu vadinama. Vokiečių nacių veikimas daugiausia pasireiškia pietiniuose Brazilijos estaduose, nors jų netrukata ir visoje Brazilijoje. Ypačiai pietuose vokiečiai vis labiau įsigali, priklausydami integralistų partijoj jie varo anti-braziliską nacių propagandą ir stūmia kraštą į pavojų — į pilietinį karą. Tuo susirūpino pažangioji Brazilijos visuomenė ir parlamento atstovai. Atstovas Café Filho įteikė parlamente interpeliaciją teisingumo ir užsienio reikalų ministeriams, atsiklausdamas ką Brazilijos vyriausybė mano daryti su beplintančiu nacizmu Brazilijoje. Kadangi integralizmas yra nacių remiamas ir jų propagandoje griauinama Brazilijos visuomenės ir politinė santvarka, tai šiuo klausimu labai susirūpinta ir keliamas balsas paskelbti nelegale, už įstatymo ribų, integralistų partiją. Kaip pasielgs vyriausybė, nežinia, bet brazilų tautos judėjimas prieš fašizmą didelis.

Saudymai S. Rusijoje

"Pravda" rašo, kad karo teismas Leningrade nutiesė susaudyti 9 asmenius, kurie apkaltinti trockizme. Nu-teistieji tapo susaudyti.

— Iš Maskvos pranešama, kad Ostrove areštuoti 6 valdininkai ir atiduoti karo teismui. Jie kaltinami sabotazu.

Taikos kongresas

Francijoje, Sorbonoje, atidarytas Taikos kongresas, kuriame dalyvauja daug šalių atstovų. Kongresą atidarė Francijos užsienio reikalų ministeris Yvan Delbos. Kongresas tęsis 8 dienas, kur bus kalbama apie Ispanijos ir Kinijos karus taip pat bus palie-tas ir Abisinijos klausimas.

Streikai S. Paulyje

São Paulo mieste eina darbininkų streikai Klabinos popieriaus fabrike ir kepėjų. Visi reikalauja geresnių darbo sąlygų ir didesnio atlyginimo. Klabinas yra Lietuvos žydai.

Sprogo parako fabrikas

Sprogo didelis Vokietijos parako fabrikas Wunterluisse ir užmušė 12 žmonių sužeistų darbininkų, kurie dirbo tame fabrike, priekaitoma apie 40.

Meksika ir frankistai

Meksikos senato atstovai įteikė respublikos prezidentui Cardenasui prašymą, kuriame senatoriai prašo, kad Meksikos vyriausybė ištrėmtų iš savo krašto visus ispanus, kurie tik yra palankūs gen. Frankui ir Meksikos krašte varo nacionalistinę propagandą.

Bombardavo Madridą

Rugpjūčio 25 d. naktį sukilėliai bombardavo Madridą per 35 minutes nupesdami 500 bombų. Užnušė 10, sužeitę 25.

Italai veža ginklus Japonijai

Italija veža ginklus japonams, kurie užpuolė Kiniją ir tyko jos žemių. Italija irgi mano ką nors laimėti iš to karo.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

J. Bikelis, K. Adamonis, K. Mus-tefkis, Ig. Šileikis, J. Jauber, B. Ru-zinskas, E. Miškinis, M. Varanauskas, J. Juška, J. Matuliaskas, B. Mačiulis, J. Visockis.

Krautuvė—Pensijonas

Parduodama maisto produktų ir gėrimų krautuvė su pensijonu. Gera freguezia. Rua Borges Figueiredo, 38.

Reikalingas tarnautojas

Svariam komerciniam darbui reikalingas apsišvietęs ir veiklus lietuvis. Bus mokama alga ar didelis komisio-nas. Kreiptis nuo 8½ iki 11½ ir nuo 1½ iki 6 val. vak. Largo da Sé 14, 2 aukštas 13-14 valės.

DR. M. FUCS

Gydytojas - Operatorius - Akušeris - Moterų ir urinarinės ligos
Dra. Feiga Fucs **Dra. Beila Fucs**
Vaiku ir viduriu ligos Moterų ligos ir akuserija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai
Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorijos: { Rua da Moóca, 512-F sobr.
 { Rua José Paulino, 109 sobr. Tel. 5-6367
 Buto Tel.: 74450.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Ar atlikai savo pareiga?

AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI

“LIETUVIŲ AIDA BRAZ.”?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys “AIDAS” istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Telef. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL

Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoje Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapumo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef. 4-0316 — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonorėja — Sifilis. Gydymas kalnu saule. Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda danis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

ADRESAS: Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo menišką darbų daro modernišką visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a

Bom Retiro

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip anai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip anai: chumadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakultetui)

Civilinės ir prekybos bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimo ir pardavimo ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9-12 ir nuo 3-7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

VAISTINĖ IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

LIETUVIS DAILININKAS

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarys dailės — pašybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti grupportretą, tesikreipia ten. Taip pat ten talonai laikrodžiai ir kiti dalykai

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydamos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą. — SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vakaro. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile valanda, dieną, naktį.

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

R. Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė — 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

Kur tik būsi, neužmirsk “Aido”

Jis parduodamas: S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymorés ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zeliņa: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėje, — rua Voluntários da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj Rio de Janeiro.

Prano Dūkiaus restorane «Vilnius» — rua de Catumbi, 4 «Vilnius» s-gos centre — Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, prašykite redakcijai, o redakcija tpo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe lie tenelėka, kur nebūtų Aido

Vokiečių fotografijų įstaiga “BERNARDO”

Įsteigta 1890 metais. Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinimas, taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

